

የብርሃን ኢንሹራንስ አክሲዮን ማህበር የመመስረቻ ጽሁፍ

እኛ የብርሃን ኢንሹራንስ አ.ማ (ከዚህ በኋላ በዚህ መመስረቻ ጽሁፍ ውስጥ “ማህበር/ኩባንያው” እየተባለ የሚጠራውን) ባለአክሲዮኖች በመድን ሥራ አዋጅ ቁጥር 746/2004 (በአዋጅ ቁጥር 1163/2012 እንደተሻሻለው) እና በኢ.ፌ.ዲ.ሪ የንግድ ሕግ አዋጅ ቁጥር 1243/2013 አንቀጽ 400(1) መሠረት ታህሳስ 13 ቀን 2016 ዓ.ም በደረግነው አራተኛ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ ከአሁን በፊት የነበረውን የኩባንያውን መመስረቻ ጽሁፍና መተዳደሪያ ደንብ በአንድ በማጠቃለል በዚህ የተሻሻለ “መመስረቻ ጽሁፍ” እንዲተካ አጽድቀናል።

ምዕራፍ አንድ ጠቅላላ

አንቀጽ 1: የማህበሩ/የኩባንያው/ ስም

የማህበሩ/የኩባንያው/ ስም ብርሃን ኢንሹራንስ አክሲዮን ማህበር ተብሎ ይጠራል።

አንቀጽ 2: የኩባንያው/የማህበሩ ዋና መሥሪያ ቤት

- 2.1 የኩባንያው ዋና መሥሪያ ቤት አዲስ አበባ ፤ ቂርቆስ ክፍለ ከተማ ፤ ወረዳ 02 ፤ የቤት ቁጥር አዲስ ፤ ጋራድ ሲቲ ሴንተር ፤ 7ኛ ፎቅ ቢሮ ቁጥር 01 ስልክ ቁጥር 0114674423 ፤ ኢሜል insuranceberhan@gmail.com ነው።
- 2.2 ኩባንያው በኢትዮጵያ በማናቸውም ቦታ እንደአስፈላጊነቱም አግባብነት ባለው ሕግ መሰረት ከኢትዮጵያ ውጭ ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቶች ማቋቋም ይችላል።

አንቀጽ 3: የኩባንያው/የማህበሩ የተቋቋመበት የንግድ ዓላማና የስራ መስክ

- 3.1 ኩባንያው/ማህበሩ የተቋቋመበት የንግድ ዓላማና የሥራ መስክ የሚከተሉት ናቸው።
  - ሀ. ማናቸውንም ዓይነት የጠቅላላ የመድን ሥራዎችን መሥራት፤
  - ለ. የረጅም ጊዜ (የሕይወት ነክ መድን) ሥራዎችን መሥራት፤
  - ሐ. በመድን ስራ አዋጅ ቁጥር 746/2004 እና በማሻሻያ አዋጅ ቁጥር 1163/2012 ድንጋጌዎች እንዲሁም በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መመሪያዎች መሰረት የኩባንያውን የንግድ ዓላማዎች በሚያግዙ እና በሚያጠናክሩ የኢንቨስትመንት መስኮችና ተዳዳኝ በሆኑ ተግባራት ላይ መሳተፍ፤

አንቀጽ 4 የኩባንያው/የማህበሩ/ ዋና ገንዘብ (ካፒታል)

- 1. የኩባንያው የተፈረመ ዋና ገንዘብ(ካፒታል) ብር 300,000,000.00 (ሦስት መቶ ሚሊዮን ብር) ነው። ከዚህ ውስጥ ብር 300,000,000.00 (ሦስት ሚሊዮን መቶ) ተከፍሏል።
- 2. ከላይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ አንድ የተጠቀሰው ዋና ገንዘብ የእያንዳንዱ ቀን ብር 1,000.00 (አንድ ሺህ ብር) በሆኑ 300,000 (ሦስት መቶ ሺህ) መደበኛ አክሲዮኖች ተከፍቷል።

Handwritten signatures and scribbles in blue ink.

3. የኩባንያውን ዋና ገንዘብ/ካፒታል/መጨመር ወይም መቀነስ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በዚህ መመስረቻ ጽሑፍ አንቀጽ 50-53 እና በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ አንቀጽ 442 እና በተከታዮቹ እንዲሁም በአንቀጽ 462 እና በተከታዮቹ መሠረት እንደ አግባቡ ይፈጸማል።

አንቀጽ 5: የኩባንያው/የማህበሩ/የባለአክሲዮኖች ኃላፊነት

1. የኩባንያው/የማህበሩ ኃላፊነት ባለው ሀብት መጠን የተወሰነ ይሆናል።
2. አግባብነት ባላቸው ሕጎች ላይ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የባለአክሲዮኖች ኃላፊነት የፈረሙትን አክሲዮን ዋጋ በመክፈልና በኩባንያው ውስጥ ባላቸው አክሲዮን መጠን የተወሰነ ነው።

ምዕራፍ ሁለት

ስለ አክሲዮን፣ የባለአክሲዮኖች መብትና ግዴታ

አንቀጽ 6: የኩባንያው/የማህበሩ/ አክሲዮኖች

1. የኩባንያው አክሲዮኖች የማይከፋፈሉ ናቸው። ብዙ ሰዎች በአንድነት አክሲዮኖችን በጋራ የገዙ እንደሆነ አንድ እንደራሴ በመሰየም የባለአክሲዮኖች መብትና ግዴታቸው ሳይከፋፈል በአንድነት ተጠቃሚ ይሆናሉ።
2. የኩባንያው/የማህበሩ ባለአክሲዮኖች ስም፣ አድራሻ፣ ዜግነት፣ የፈረሙትን የአክሲዮን ብዛትና የተከፈለውን የገንዘብ መጠን የሚያሳይ ሰንጠረዥ ከዚህ የመመስረቻ ጽሑፍ ጋር በአባሪነት ተያይዟል።
3. ኩባንያው/ማህበሩ የእያንዳንዳቸው ዋጋ ብር 1,000.00 (አንድ ሺህ ብር) የሆነ መደበኛ አክሲዮኖች ተብለው የሚመዘገቡና እኩል ዋጋ የሚኖራቸው አንድ ዓይነት አክሲዮኖች ይኖሩታል።
4. የኩባንያው/የማህበሩ ባለአክሲዮን መሆን ስለሚችሉ ሰዎች እና አንድ ሰው መያዝ ስለሚችለው ከፍተኛው የአክሲዮን መጠን በመድን ስራ አዋጅ እና በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መመሪያ መሰረት ተፈፃሚ ይሆናል።
5. ማናቸውም ባለአክሲዮን /ፈራሚ ፤ በተናጥል ሆነ ወይም ከባልና ሚስት ጋር በአንድነት ፤ እና ወይም ዕድሜው(ዋ) ከ18 ዓመት በታች ሆኖ በመጀመሪያ ደረጃ ዝምድና በሥጋ ከሚዛመደው /ከምትዛመደው ግለሰብ ጋር በመሆን ከኩባንያው/ከማህበሩ አክሲዮኖች አምስት በመቶ(5%) በላይ መያዝ አይችልም።
6. በማናቸውም ሌላ መድን ሰጪ ኩባንያ ውስጥ ተጽዕኖ ፈጣሪ የሚያደርገው የአክሲዮን መጠን ያለው ባለአክሲዮን በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መመሪያ መሰረት በብርሃን ኢንሹራንስ አ.ማ. ውስጥ አክሲዮን መያዝ አይችልም።
7. ኩባንያው የራሱን አክሲዮኖች መያዣ በማድረግ ብድር ወይም ዋስትና አይሰጥም ወይም የራሱን አክሲዮኖች እንዲገዙ ለሦስተኛ ወገኖች ብድር አይፈቅድም።

አንቀጽ 7: የባለአክሲዮኖች መብት

በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ፣ በመድን ሥራ አዋጅ ቁጥር 746/2004 (በአዋጅ ቁጥር 1163/2012 እንደተሻሻለው) እና በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መመሪያዎች እንደዚሁም ሌሎች በየጊዜው የሚወጡ የመድን ስራ እና የባለአክሲዮኖች መብቶች የሚመለከቱ ሕጎች አግባብነት ያላቸው ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው እያንዳንዱ ባለአክሲዮን ከዚህ የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል።

(Handwritten signatures and initials)

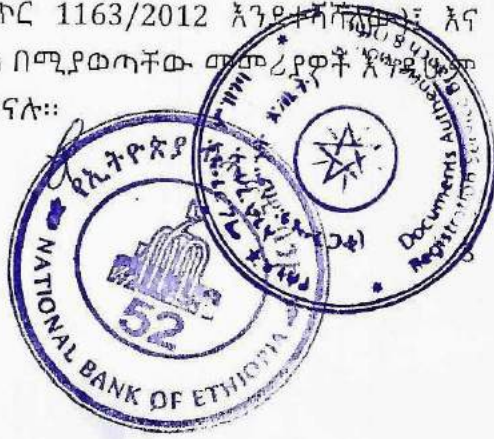

1. በማህበሩ/ኩባንያው/ ባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ/ስብሰባ/ የመካፈል መብት፤
2. በባለአክሲዮኖች መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ/ስብሰባ በሚወሰነው መሰረት በእያንዳንዱ የበጀት ዓመት መጨረሻ ላይ ከሚገኘው የተጣራ ዓመታዊ ትርፍ በሕግ ለተደነገጉት ሕጋዊ ተቀማጭ ገንዘቦች እና ግዴታዎች የሚውለው ከተቀነሰ በኋላ ከተጣራው ትርፍ የመካፈል መብት፤
3. እያንዳንዱ ባለአክሲዮን ባወጣው ካፒታል መጠን የሚሰላ ሆኖ ኩባንያው ፈርሶ ሥራ በሚያቆምበት ጊዜ ከንብረቱ ሽያጭ ከሚገኘው የተጣራ ገቢ ድርሻውን የማግኘት መብት፤
4. እያንዳንዱ አክሲዮን እኩል እንደ ድምፅ የያዘ ሆኖ በያዘው የአክሲዮን ብዛት ልክ ድምፅ የመስጠት መብት፤
5. በዚህ መመስረቻ ጽሁፍ አንቀጽ 7(4) ላይ የተጠቀሰው መብት እንደተጠበቀ ሆኖ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በሕግ በተሰጠው ሥልጣን መሰረት በሚያወጣው መመሪያ በማናቸውም የባለአክሲዮኖች ጉባኤ/ስብሰባ/ ላይ በውክልና ወይም በማህበሩ ተበዳሪዎች የሚሰጥ ድምጽ ላይ ገደብ ሊያደርግ ይችላል።
6. በኢትዮጵያ ንግድ ሕግ አንቀጽ 381 ላይ በተደነገገው መሰረት ቃለጉባኤዎችን እና ጠቅላላ ጉባኤዎች/ስብሰባዎች/ ላይ የተገኙ አባላትን ዝርዝር የመመልከት መብት እና የሒሳብ ሚዛንና እንዲሁም የትርፍና ኪሳራ ሂሳብ፣ የዳይሬክተሮች ቦርድና የአዲተሮች ሪፖርቶችን ቅጂዎችና ሌሎች ሰነዶችን የመውሰድ መብት፤
7. ካፒታሉ እንዲጨምር ለማድረግ ሲባል አዲስ የሚወጡትን አክሲዮኖች /በጥሬ ገንዘብ የሚሸጡ አክሲዮኖችን በያዘው/ በያዘችው አክሲዮኖች መጠን ድርሻ ላይ ተመስርቶ ለመግዛት የቀደምትነት መብት።
8. በጠቅላላ ጉባኤው አጀንዳ ተደርጎ በቀረበ ጉዳይ ላይ ከድምዳሜ ለመድረስ የሚያስፈልገው ተጨማሪ መረጃ ለጉባኤው እንዲቀርብ የመጠየቅ መብት፤
9. የአክሲዮን ድርሻውን በሙሉ ወይም በክፈል የመሸጥ፣ በስጦታ የመስጠት ወይም በ3ኛ ወገኖች ዘንድ በዋስትና የማስያዝ መብት አለው።
10. በኢትዮጵያ የንግድ ሕግና በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መመሪያዎች ላይ የተቀመጡ መስፈርቶች እንደተጠበቁ ሆነው በዳይሬክተሮች ቦርድ አባል ሆኖ የመመረጥ ወይም ሌሎችን የመምረጥ መብት አለው።
11. በሕግ የተቀመጡ ገደቦች እንደተጠበቁ ሆነው ማናቸውም ባለአክሲዮን እራሱ ሳይስማማ የአባልነት መብቶቹን ሊነፈግ አይችልም።

አንቀጽ 8 የባለአክሲዮኖች ግዴታና ተጠያቂነት

1. የኩባንያው/ማህበሩ ባለአክሲዮኖች ተግባሮች፣ ግዴታዎችና ተጠያቂነት አግባብነት ባላቸው የመድን ሥራ አዋጅ ቁጥር 746/2004(በአዋጅ ቁጥር 1163/2012 እንደተሻሻለው) እና በተጠቀሱት አዋጆች መሰረት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በሚያወጣቸው መመሪያዎች እና በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ ድንጋጌዎች መሰረት የሚገዙ ይሆናሉ።

(Handwritten signatures and initials)

2. ማናቸውም ባለአክሲዮን ለመክፈል ግዴታ የገባበትን ወይም የፈረመውን የአክሲዮን ዋጋ እንዲያስገባ ሲጠየቅ የመክፈል ግዴታ አለበት።

አንቀጽ 9 ክፍያ ያልተፈጸመባቸው አክሲዮኖችን በሚመለከት የሚደረግ ጥሪ

1. የአክሲዮኖቹ ባለይዘታዎች የቀድሞ አስተላላፊዎች እና ለመግዛት የፈረሙ ሰዎች ለአክሲዮኑ ዋጋ ክፍያ በአንድነትና በተናጥል ኃላፊ ናቸው።
2. አክሲዮኖቹ የተሰጡት በአላባ ጥቅም እንደሆነ፤ ባለአላባው የአላባው ጊዜ መብት ሲያልቅ የከፈለው ገንዘብ እንዲመለስለት ለመጠየቅ ያለው መብት እንደተጠበቀ ሆኖ ባልተከፈለ የአክሲዮን ገንዘብ ጥሪው መሰረት ቀሪውን ገንዘብ የመክፈል ኃላፊነት አለበት።
3. ማናቸውም ለመግዛት የፈረመ ሰው ወይም ባለአክሲዮን የሆነ ሰው የራሱ የሆነውን አክሲዮን ያስተላለፈ እንደሆነ ካስተላለፈበት ጊዜ ጀምሮ ሁለት ዓመት ካለፈ በኋላ ገና ላልተከፈለው ገንዘብ ኃላፊነት የለበትም።
4. ቀሪውን ያልተከፈለ የአክሲዮን ገንዘብ በተወሰነው ቀን ያልከፈለ ባለአክሲዮን ላይ በንግድ ሕግ አንቀጽ 289 ንዑስ አንቀጾች 3-7 የተደነገጉት ተፈጻሚነት አላቸው።

አንቀጽ 10. የባለአክሲዮኖች መዝገብ

1. ማህበሩ በኢትዮጵያ የንግድ ህግ አዋጅ ቁጥር 1243/2013 አንቀጽ 274(2) መሰረት የባለአክሲዮኖችን ስም፣ አድራሻ፣ ዜግነት፣ አክሲዮኖች ብዛትና መለያ ቁጥር፤ የተከፈለውን ገንዘብ መጠን፤ ባለአክሲዮኖቹ በባለአክሲዮንነት የተመዘገቡበትን ቀን ያካተተ የባለአክሲዮኖች መዝገብ ማዘጋጀትና በዋናው መ/ቤት መያዝ አለበት። መዝገቡ በወረቀት ወይም በኤሌክትሮኒክ ዘዴ መያዝ ይችላል።
2. ማንኛውም ባለአክሲዮን እና ፈቃድ ያለው ማንኛውም አባል በማህበሩ ዋና መ/ቤት ወይም በዋና የስራ ቦታው ላይ በመደበኛ የስራ ሰዓታት ወቅት መዝገቡን በግልፅ ለመመርመር ይችላል።

አንቀጽ 11. የአክሲዮን ዝውውር

1. የአክሲዮኖች ዝውውር ወይም ማስተላለፍ በሥራ ላይ ያለውን የኢትዮጵያ የንግድ ሕግና ሌሎች አግባብነት ያላቸውን ሕጎች ሳይቃረን ያለምንም ገደብ ሊዘዋወር ወይም ሊተላለፍ ይችላል።
2. ማንኛውም የአክሲዮኖች ዝውውር ወይም ማስተላለፍ በባለአክሲዮኖች መዝገብ ውስጥ መመዝገብ ያለበት ሲሆን በመዝገቡ ውስጥ እስካልሰፈረ ድረስ ውጤት አይኖረውም።
3. ማንኛውም ባለአክሲዮን ሕይወቱ በሚያልፍበት ጊዜ በሕጉ መሰረት ሕጋዊ ወራሾቹ በባለአክሲዮኑ ፈንታ የሚተኩ ይሆናሉ።

(Handwritten signatures and stamps)

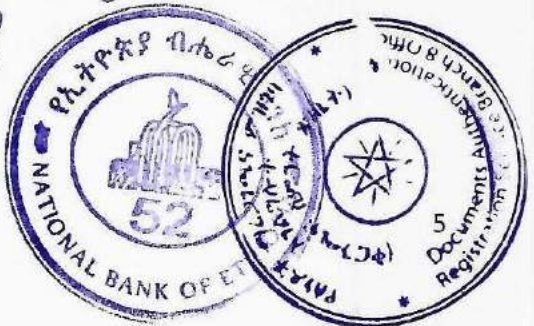
አንቀጽ 12 የትርፍ አከፋፈል ሁኔታ

1. የኩባንያው/ማህበሩ ዓመታዊ ትርፍ ለባለአክሲዮኖች የሚከፋፈለው ለትርፍ ክፍያው መከፈል ምክንያት በሆነው በጀት ዓመት ማጠናቀቂያ ወቅት ባላቸው የተከፈለ አክሲዮን ይዞታ መጠን የተከፈለበትን ቀን ታሳቢ በማድረግ ነው።
2. ከተጣራ ትርፍ ላይ የትርፍ ድርሻ ክፍያ የሚደረገው ማንኛውም ግብር፣ ሕጋዊ የመጠባበቂያ ሒሳብና ጠቅላላ ጉባኤው/ስብሰባው/ በየጊዜው የሚያጸድቃቸው የዚህ ዓይነት መጠባበቂያ ሒሳቦች ፣ ከተቀነሱ በኋላ ነው። በሌላ ሁኔታ እንዲፈጸም በሕግ ካልተደነገገ በስተቀር ቀሪው ገንዘብ በዚህ መመሪያ ጽሁፍ አንቀጽ 12(1) መሰረት ይከፋፈላል።
3. የትርፍ አከፋፈል የኩባንያው/ማህበሩ አዲተሮች በመረመሩትና የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ ባፀደቀው የተጣራ ትርፍ ድምር ላይ በመመስረት ተፈጻሚ ይሆናል።
4. ለክፍፍል የሚሆነው የተጣራ ትርፍ ከሒሳብ ዓመቱ ትርፍ ላይ ያለፈው ዓመት ኪሣራዎችና ማንኛውም የተቀማጭ ገንዘብ ክፍያዎች (ለዳይሬክተሮች ቦርድና ለሌሎችም አካላት የተፈቀዱ ወጪዎችና ክፍያዎች) ከተቀነሱ በኋላ የሚቀረው ነው።
5. ተቀባይነት ካገኘው የሒሳብ ሚዛን ውጭ የሚደረግ የትርፍ ድርሻ ክፍያ እንደጉድለት ተወስዶ በሕግ ያስቀጣል።
6. የትርፍ ክፍያው ቀንና ዝርዝር ሁኔታዎች በባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ ይወሰናል።

አንቀጽ 13 የኩባንያው የአስተዳደር አካላት

1. የኩባንያው የአስተዳደር አካላት የሚከተሉት ናቸው።
  - ሀ. ባለአክሲዮኖች ጉባኤ
  - ለ. የዳይሬክተሮች ቦርድ
  - ሐ. ዋና ሥራ አስፈጻሚ
  - መ. የማኅበር ጸሃፊ
  - ሠ. የውጭ አዲተር /አዲተሮች
2. ከዚህ በላይ የተመለከቱት የማህበሩ የአስተዳደር አካላት ሥልጣን፣ ተግባርና ኃላፊነት በኢትዮጵያ የንግድ ሕግና ሌሎች አግባብነት ባላቸው ሕጎች፣ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በሚወጡ መመሪያዎች እንዲሁም በዚህ መመሪያ ጽሁፍ በተወሰነው መሰረት ይሆናል።

(Handwritten signatures and initials)

ምዕራፍ አራት
የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ

አንቀጽ 14፡ ጠቅላላ ደንቦች

1. የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ ሁሉም ባለአክሲዮኖች ሊሳተፉ የሚችሉበት የማህበሩ/ኩባንያው የበላይና ከፍተኛ ውሳኔ ሰጪ አካል ሲሆን የኩባንያውን ተግባራት በበላይነት ለመምራት ሙሉ ስልጣን አለው።
2. የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባኤው በአካል በመገኘት ወይም አስተማማኝ በሆነ ኤሌክትሮኒክ ዘዴ ሊደረግ ይችላል። አስተማማኝ የሆነ ኤሌክትሮኒክ ዘዴ የሚባለው የተሰብሰቢዎችን ማንነት መለየት፣ ተሰብሰቢዎች በአንድ ጊዜ መሳተፍ፣ ድምጽና ምስል ሳይቆራረጥ ማስተላለፍ፣ በቀረቡት አጀንዳዎች ላይ አስተያየትና ድምጽ መስጠት እና የሚሰጠው ድምጽ መቁጠር የሚያስችል ሲሆን ነው።
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ላይ የተጠቀሰው ቢኖርም ሁሉም ባለአክሲዮኖች የተስማሙ እንደሆነ ስብሰባ ማድረግ ሳያስፈልግ ለውሳኔ በቀረበ ጉዳይ ላይ ሀሳቦቻቸውን በፅሁፍ ወይም ማንነታቸውን ለመለየት በሚያስችል ኤሌክትሮኒክ ዘዴ በመግለፅ ውሳኔ ማስተላለፍ ይችላሉ።

አንቀጽ 15 የጠቅላላ ጉባኤው ሥልጣን

1. የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ የማህበሩ/ኩባንያው የበላይ አካል ሆኖ ከባለአክሲዮኖች መካከል የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላትን ይመርጣል።
2. ለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ የራሱን ተግባራት የመምራት ሥልጣን ያለው ከፍተኛው የማህበሩ ባለሥልጣን ነው። ይህ አጠቃላይ ሀሳብ በምንም ዓይነት ሳይቀነስ ማህበሩ የሚያካሂደውን የንግድ ሥራ በሚገዛው ሕግ መሰረት ጠቅላላ ጉባኤው በዚህ መመስረቻ ጽሁፍ አንቀጽ 17 እና 18 የተጠቀሱት ሥልጣኖች አሉት።
3. ምልዓተ ጉባኤው ተሟልቶ እና አስፈላጊው የድምጽ ብልጫ አግኝተው የሚተላለፉ የጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔዎች በስብሰባው ያልተካፈሉ፣ ድምጽ ተአቅቦ ባደረጉ፣ በሃሳብ በተለዩ፣ ድምጽ ለመስጠት ችሎታ የሌላቸው ወይም ድምጽ የመስጠት መብት የተከለከሉ ባለአክሲዮኖች ጨምሮ በሁሉም ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

አንቀጽ 16 ልዩ ልዩ ዓይነት ስብሰባዎች/ጉባኤዎችና የጉባኤው ጥሪ

1. ጠቅላላ ጉባኤዎች / ስብሰባዎች/ መደበኛ ወይም አስቸኳይ ናቸው።
2. መደበኛ ወይም አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ/ስብሰባ/ በዳይሬክተሮች ቦርድ ወይም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በአዲተሮች ጠሪነት ሊደረግ ይችላል።
3. የዳይሬክተሮች ቦርድ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ወይም በአዲተሮች ሲጠራ ወይም ቢያንስ ከማህበሩ ካፒታል/ዋና ገንዘብ/ 10% የሆነውን የሚወክሉ ባለአክሲዮኖች ሲጠይቁ መደበኛ ወይም አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ በማንኛውም ጊዜ ሊካሄድ ይችላል።
4. እንደዚሁም ጠቅላላ ጉባኤዎች/ስብሰባዎች/ እንደሆነታቸው በብሔራዊ ባንክ ወይም በሌላ ጽ/ቤት አጣሪዎች ወይም በፍ/ቤት ሹም ሊጠሩ ይችላሉ።

(Handwritten signatures and stamps)

5. የባለአክሲዮኖች ጉባኤ የሚመራው በዳይሬክተሮች ቦርድ ሰብሳቢ፤ እሱ በማይኖርበት ጊዜ በዳይሬክተሮች ቦርድ ምክትል ሰብሳቢ ይሆናል። እንዲሁም ስብሰባው የተጠራው በአዲተሮች ፤ በፍርድ ቤት ትዕዛዝ ወይም በሌላ ሁኔታ ከሆነ ስብሰባውን በጠራው አካል ይመራል።

አንቀጽ 17: መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ

1. የማህበሩ መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ በየአመቱ እያንዳንዱ የሂሳብ አመት ከተዘጋበት ቀን ጀምሮ ባሉት ስድስት ወራት ውስጥ ይደረጋል።
2. አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ተጨማሪ ጠቅላላ ጉባኤ ሊጠራ ይችላል።
3. በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ፤ አግባብነት ባላቸው ሌሎች ሕጎችና በሥራ ላይ ባሉት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መመሪያዎች ላይ የተጠቀሱ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆኖ የማህበሩ መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-
  - 3.1 የማህበሩን የሀብትና ዕዳ ሂሳብ መግለጫ፤ የትርፍና የኪሳራ ሂሳብ፤ የዳይሬክተሮችና የአዲተሮች ሪፖርቶች በመመርመር እንዲጻፉ ወይም እንዲሻሻሉ ወይም ውድቅ እንዲሆኑ ይወስናል።
  - 3.2 በትርፍ አደላደል እና አከፋፈል ላይ ይወስናል።
  - 3.3 የማህበሩን የዳይሬክተሮች ቦርድ ምልመላና ምርጫ አፈፃፀም መመሪያ ያወጣል፤ ያሻሽላል።
  - 3.4 ከባለአክሲዮኖች መካከል የዳይሬክተሮች ቦርድ አስመራጫ ኮሚቴ አባላትን ይመርጣል፤ ይሽራል፤ የስራ ዋጋቸውን ይወስናል።
  - 3.5 የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላትን ይሾማል፤ ይሽራል፤ የስራ ዋጋቸውን ይወስናል።
  - 3.6 የውጭ አዲተሮችን ይሾማል፤ ይሽራል፤ የሥራ ጊዜያቸውንና የስራ ዋጋቸውን ይወስናል።
  - 3.7 ማህበሩ የግዴታ ወረቀቶችን እንዲያወጣ መፍቀድና ከዚያም ጋር በተያያዘ የሚሰጡትን መያዣዎች ይወስናል።
  - 3.8 ለአስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ ከተመደቡት ጉዳዮች በቀር በሌሎች የማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ በሚወስንባቸው ጉዳዮች ሁሉ ይወስናል።

አንቀጽ 18: አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ

1. የማህበሩ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በማንኛውም ጊዜ ሊጠራ ይችላል።
2. ሌሎች በሕግ ተለይተው የተሰጡ ጉዳዮች እንደተጠበቁ ሆኖ የማህበሩ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-
  - 1.1 የማህበሩን መመስረቻ ጽሑፍ ማጽደቅ፤ ማሻሻል፤
  - 1.2 የማህበሩን ዋና ገንዘብ ማሳደግ ወይም መቀነስ፤
  - 1.3 የማህበሩን ዜግነት መለወጥ፤
  - 1.4 ማህበሩ እንዲፈረስ፤ ዓላማዎቹ እንዲለወጡ፤ ወደ ሌላ አይነት የንግድ ማህበር እንዲለወጥ፤ እንዲከፋፈል ወይም ከሌላ ማህበር ጋር እንዲዋሃድ መወሰን፤

 The bottom of the page features several handwritten signatures in blue ink. To the right, there are two circular official stamps. The larger one is the seal of the National Bank of Ethiopia, with the number '52' in the center and the text 'የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ' and 'NATIONAL BANK OF ETHIOPIA'. The smaller one is a document registration stamp with a star in the center and the text 'የጽሑፍ አጠቃቀም' and 'Documents Registration'.

አንቀጽ 19 : ምልዓተ ጉባኤ እና የድምጽ አሰጣጥ

1. ማንኛውም የማህበሩ ጉባኤ ውሳኔ ማሳለፍ የሚችለው ምልዓተ ጉባኤው የተሟላ ሲሆንና በጉባኤው በተገኙት ባለአክሲዮኖች የአብላጫውን የድምጽ ድጋፍ ሲያገኝ ነው።
2. ለድምጽ ብልጫ አቆጣጠር ድምጽ ያልሰጡም ሆነ ድምጽ ያልተፃፈባቸው የድምጽ መስጫ ወረቀቶች ግምት ውስጥ አይገቡም።
3. የማህበሩ መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ ምልዓተ ጉባኤ በአብላጫ ድምፅ ላይ ተመስርቶ ውሳኔዎችን መመርመርና ማሳለፍ አለበት። ይህም የሚሆነው፡-
  - ሀ. በመጀመሪያው ጥሪ ድምጽ የመስጠት መብት ካላቸው አክሲዮኖች ውስጥ ቢያንስ የማህበሩን ዋና ገንዘብ(የተፈረመ የአክሲዮን መጠን) አንድ አራተኛ የሚወክሉ ባለአክሲዮኖች ወይም ወኪሎቻቸው የተገኙ እንደሆነ፤ ወይም
  - ለ. በመጀመሪያው ጥሪ ላይ ምልዓተ ጉባኤ ካልተገኘ በ2ኛው ጥሪ ድምጽ የመስጠት መብት ያላቸው አክሲዮኖች የሚወክሉት ዋና ገንዘብ (የተፈረመ የአክሲዮን መጠን) ግምት ውስጥ ሳይገባ ፤
4. የማህበሩ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ ምልዓተ ጉባኤ ተሟልቷል የሚባለው፡-
  - ሀ. በመጀመሪያው ጥሪ ከ1/3ኛ ያላነሱ ድምፅ የመስጠት መብት ያላቸው የሁሉም አክሲዮኖች ባለቤቶች ሲገኙ፡ ወይም በእንደራሴ ሲወከሉ።
  - ለ. በሁለተኛው ጥሪ ከ1/4ኛ ያላነሱ ድምፅ የመስጠት መብት ያላቸው የሁሉም አክሲዮኖች ባለቤቶች ሲገኙ ወይም በእንደራሴ ሲወከሉ፤
  - ሐ. በሦስተኛው ጥሪ ድምፅ የመስጠት መብት ያላቸው አክሲዮኖች የሚወክሉት ዋና ገንዘብ (የተፈረመ የአክሲዮን መጠን) ግምት ውስጥ ሳይገባ ባለአክሲዮኖች ወይም ወኪሎቻቸው የተገኙ እንደሆነ ነው።
5. የአስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔ የጸና የሚሆነው በጉባኤው የተገኙት ድምፅ የመስጠት መብት ያላቸው አክሲዮኖች ከወከሉት ዋና ገንዘብ(የተፈረመ የአክሲዮን መጠን) ካፒታል ሁለት ሦስተኛውን በሚወክሉት ድምፅ ከተደገፈ ነው።
6. አስቸኳይ ጉባኤው የማህበሩን/የኩባንያው/ ዜግነት መለወጥ የሚችለው ወይም በነባር አክሲዮኖች ላይ የተጻፈውን ዋጋ በመጨመር የማህበሩን ዋና ገንዘብ(ካፒታል) ማሳደግ የሚችለው ድምፅ የመስጠት መብት ያላቸውን ባለአክሲዮኖች ሙሉ ድጋፍ ያገኘ እንደሆነ ነው።

አንቀጽ 20 የጠቅላላ ስብሰባዎች/ጉባኤዎች የማስታወቂያ ጊዜ

1. ለመደበኛ ወይም ለአስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤዎች የሚደረግ ጥሪ ስብሰባው እንዲደረግ ከተመረጠበት ቀን ቢያንስ ሃያ አራት ቀናት አስቀድሞ በሃገራችን ውስጥ ሰፊ ስብሰባ ባለው ጋዜጣና በማህበሩ ድረ ገጽ ላይ መተላለፍ/መውጣት አለበት።

 The bottom of the page contains several handwritten signatures in blue ink. To the right, there are two circular official stamps. The larger one is the seal of the National Bank of Ethiopia, featuring a central emblem with a building and the number '52' below it, surrounded by the text 'NATIONAL BANK OF ETHIOPIA' and 'የኢትዮጵያ ባንክ'. The smaller stamp is from the 'Department of Registration' and contains Amharic text.

2. ማህበሩ የጉባኤውን ጥሪ በኢሜል፤ በተንቀሳቃሽ ስልክ በሚላክ አጭር የጽሁፍ መልዕክት፤ በደብዳቤ ወይም ሌሎች አማራጭ ዘዴዎችን በመጠቀም ሊያስተላልፍ ይችላል።
3. ኩባንያው/ማህበሩ/ አስፈላጊ ሆኖ ከአገኘው የጥሪ ማስታወቂያውን በመገናኛ ብዙኃን ሊያደርገው ይችላል።

አንቀጽ 21 ምልዓተ ጉባኤ ባለመሟላቱ የሚጠራ መደበኛ ጠቅላላ ስብሰባ

አንድ መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ/ስብሰባ/ ምልዓተ ጉባኤ ባለመሟላቱ የተነሳ ሥራውን ማካሄድ ካልቻለ ለመጀመሪያው ጉባኤ/ስብሰባ/ በተደረገው ዓይነት ሁለተኛ ስብሰባ ይጠራል።

አንቀጽ 22 ምልዓተ ጉባኤ ባለመሟላቱ የተነሳ የሚጠራ አስቸኳይ ጠቅላላ ስብሰባ

ምልዓተ ጉባኤ ባለመሟላቱ አስቸኳይ ጉባኤ ሳይሰበሰብ የቀረ እንደሆነ ሁለተኛ እና ካስፈለገም ሦስተኛ ስብሰባ ጥሪዎች በመጀመሪያውና በሚቀጥለው መሐል በአንድ ሳምንት ልዩነት ውስጥ በንግድ ሕጉ አንቀጽ 366 እና 367 ድንጋጌዎች መሠረት መጠራት አለበት።

አንቀጽ 23 ጉባኤዎችን በውክልና መሳተፍ

1. ማንኛውም ባለአክሲዮን ጠቅላላ ጉባኤውን በወኪል አማካኝነት መሳተፍ ይችላል። ሆኖም ማንኛውም ሰው ለሌላ ባለአክሲዮን ወኪል ሆኖ የሚሰጠው ድምጽ መጠን በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መመሪያ መሰረት ይሆናል። ባለአክሲዮኑ በጉባኤው ላይ ወኪል እንዲገኝ ካደረገ እራሱ ለመሳተፍና ድምጽ ለመስጠት አይችልም።
2. የውክልና ስልጠን ቅጽ ይዘትና ውክልናው የሚቀመጥበት ጊዜና ቦታ በዳይሬክተሮች ቦርድ ይወሰናል። ሆኖም የውክልናው ቅፅ በወኪሎች ተዋልቶ የሚቀመጥበት የጊዜ ገደብ ስብሰባው ከሚጀመርበት ጊዜ ከሶስት ቀን በፊት መጠናቀቅ አይችልም።
3. አንድ ባለአክሲዮን በአንድ የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ስብሰባ/ጉባኤ/ ተወካይ የሚመድበው በጽሁፍ በተዘጋጀ ሠነድ ብቻ ነው።

አንቀጽ 24 የጉባኤ ተሳታፊዎች መመዝገቢያ ሰነድ

1. በእያንዳንዱ ጉባኤ ላይ በጉባኤው ላይ የተገኙ ባለአክሲዮኖችን የሚያስረዳ የጉባኤ ተሳታፊዎች መመዝገቢያ ሰነድ መኖር አለበት። ዝርዝሩ በስብሰባው የተገኙትን ባለአክሲዮኖች ወይም በእንደራሴ የተወከሉት ባለአክሲዮኖች ስምና አድራሻቸውን እና እያንዳንዱ ባለአክሲዮን በማህበሩ ውስጥ ያለውን የአክሲዮን መጠንና የሚሰጠውን የድምፅ ቁጥር ማሳየት አለበት።
2. በስብሰባው ላይ የተገኙት ባለአክሲዮኖች የተመዘገቡበት የተሳታፊዎች መመዝገቢያ ሰነድ በጉባኤው በተገኙት ባለአክሲዮኖች ወይም በወኪሎቻቸው የተፈረመበትና ስለመሆኑ በማህበሩ ፀሐፊ መረጋገጥ አለበት።

አንቀጽ 25 የጥቅም ግጭት

1. ማንኛውም ባለአክሲዮን ስለራሱ ወይም ሦስተኛ ወገንን ወክሎ ከኩባንያው ጋር የጥቅም ግጭት በሚያስነሱ ጉዳዮች ላይ ድምጽ መስጠት አይችልም።
2. የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት የራሳቸውን ሃላፊነትና ተጠያቂነት እንዲሁም በማህበሩና በራሳቸው ጥቅም መካከል በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ግጭት በሚያስነሱ ጉዳዮች ላይ ድምጽ መስጠት አይችሉም።
3. ምልዓተ ጉባኤ በሚሰላበት ጊዜ በዚህ አንቀጽ ንዑስ 1 እና 2 ድምጽ የመስጠት መብት የተከለከሉ አክሲዮኖች ከቁጥር ውስጥ ይገባሉ።
4. በዚህ መመስረቻ ጽሑፍ፤ በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ እንዲሁም በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የሚጣሉ ገደቦች እንደተጠበቁ ሆነው በባለአክሲዮኖች ጉባኤ ድምጽ በነፃነት የመስጠት የባለአክሲዮኖች መብት አይገደብም።

አንቀጽ 26 ቃለ-ጉባኤ

1. በጠቅላላ ጉባኤ ላይ የሚደረጉ ውይይቶች በቃለ ጉባኤ ይመዘገባሉ። በቃለ ጉባኤ መዝገብ ላይ ተጽፎ በጉባኤው ላይ የተገኙት የዳይሬክተሮች አባላትና የማህበሩ ጸሃፊ ይፈረሙበታል። በዚህ ሁኔታ በመዝገቡ ላይ የተጻፈው ትክክል ስለመሆኑ በኩባንያው የዳይሬክተሮች ቦርድ ሰብሳቢ/ሊቀመንበር/ ወይም በሁለት ዳይሬክተሮች የተረጋገጠ መሆን አለበት።
2. ቃለ-ጉባኤዎች ከዚህ የሚከተሉትን ማካተት/መያዝ/ አለባቸው።

- ሀ. የጉባኤውን ጥሪ አደራረግ
- ለ. ስብሰባው የተደረገበት ቦታና ቀን
- ሐ. አጀንዳዎችን
- መ. በጉባኤው የተገኙ የቦርድ አባላትን ስም
- ሠ. በስብሰባው ላይ የተገኙ አክሲዮኖችን ብዛትና የምልዓተ ጉባኤውን ቁጥር
- ረ. ለጉባኤው የቀረቡትን ሰነዶች
- ሰ. የውይይቱን አጭር ማጠቃለያ
- ሸ. የተሰጡትን ድምፆች ውጤት እና
- ቀ. ጉባኤው ያሳለፋቸውን ውሳኔዎች

3. ምልዓተ ጉባኤ ሳይገኝ ሲቀር ሰብሳቢው ይህንኑ በቃለ ጉባኤው መዝገብ ላይ ያሰፍራል።
4. የቃለ ጉባኤዎች ቅጂዎች በዳይሬክተሮች ቦርድ ሰብሳቢ/ሊቀመንበር/ ወይም በስብሰባው ላይ በተገኙ በሁለት ዳይሬክተሮች ይረጋገጣሉ።

ምዕራፍ አምስት
የዳይሬክተሮች ቦርድ
አንቀጽ 27 የዳይሬክተሮች ስያሜ

1. ማህበሩ/ኩባንያው ከባለአክሲዮኖች መካከል በጠቅላላ ጉባኤ በሚመረጡ ዘጠኝ አባላት ባሉት የዳይሬክተሮች ቦርድ ይመራል።
2. የዳይሬክተሮች ቦርድ አባል ለመሆን በኢትዮጵያ የንግድ ሕግና ሌሎች አግባብነት ባላቸው ሕጎች እንዲሁም በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በወጡ መመሪያዎች ላይ የተቀመጡ የእድሜ፣ የትምህርት፣ የስራ ልምድ፣ የስነምግባርና ሌሎች መስፈርቶችን ማሟላት ያስፈልጋል።
3. የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት የስራ ዘመን ከተመረጡበት ጊዜ ጀምሮ ለሦስት ዓመት ይሆናል። የሥራ ጊዜውን የጨረሰ ዳይሬክተር ለሁለተኛ ጊዜ በድጋሚ ሊመረጥ ይችላል።
4. ማንኛውም ሰው በራሱም ሆነ በውክልና ከስድስት ተከታታይ አመታት በላይ በቦርድ አባልነት መመረጥ አይችልም። ሆኖም ጠቅላላ ጉባኤው የስራው ቀጣይነት ለማረጋገጥ አስፈላጊ ነው ብሎ ከመነበት ከጠቅላላው የቦርድ አባላት ቁጥር ከአንድ ሰዓተኛ ያልበለጡትን ለሦስተኛ ዙር በቦርድ አባልነት እንዲሰሩ ሊመርጣቸው ይችላል።
5. ቦርዱ ከአባላቱ መካከል ሰብሳቢና ም/ሰብሳቢ ይመርጣል። እንደዚሁም ለስራው አስፈላጊ የሆኑ ንዑስ ኮሚቴዎችን ያቋቁማል።
6. በማንኛውም ምክንያት የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት ቁጥር ከተጓደለ እና የቀሩት አባላት 50% ወይም ከዚያ በላይ ከሆኑ የተጓደሉትን ዳይሬክተሮች የሚተኩ ሌሎች ዳይሬክተሮችን ከተጠባባቂ ዝርዝር ውስጥ ባገኙት ድምጽ ቅደም ተከተል መሰረት በመተካት ለመሾም ይችላሉ። የምትክ ዳይሬክተሮች ሹመት እንዲጸድቅ በ30 የስራ ቀናት ውስጥ ለኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መቅረብ ይኖርበታል።
7. የተተኩት የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት ሹመት እንዲፀድቅ ለሚቀጥለው ጠቅላላ ጉባኤ ይቀርባል። ጠቅላላ ጉባኤውም ሹመቱን ሊያፀድቅ ወይም በምትካቸው ሌሎች ዳይሬክተሮችን ሊሾም ይችላል። ሹመታቸው በጠቅላላ ጉባኤው ሳይፀድቅ ቢቀር እንኳን በሹመታቸው ጊዜ ያከናውኑት ተቀባይነት ይኖረዋል።
8. በማንኛውም ጊዜ የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት ቁጥር ከአምስት በታች ከሆነ አዲስ የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት ምርጫ እንዲካሄድ ቦርዱ በ30 ቀናት ጠቅላላ ጉባኤ መጥራት አለበት።

አንቀጽ 28 የዳይሬክተሮች ቦርድ ሥልጣንና ተግባራት

በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ እና በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በወጡ መመሪያዎች የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የማህበሩ/ኩባንያው የዳይሬክተሮች ቦርድ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።

1. የማህበሩን ስራ በበላይነት ይመራል፤ ይቆጣጠራል።

2. ማህበሩ ጤናማ የፋይናንስ አስተዳደር፣ በቁ ዋና ገንዘብ እና ክፍያዎችን በወቅቱ የመፈጸም አቅም ያለው ሆኑን ያረጋግጣል።
3. የኩባንያውን የኢንቨስትመንት ፖሊሲዎች ይወስናል። ማህበሩ የሚያደርገውን ኢንቨስትመንት በፖሊሲው መሰረት ያጸድቃል።
4. ትርፋማ በሆኑ የንግድ ድርጅቶች ውስጥ ማህበሩ አክሲዮኖችን እንዲገዛ፤ ወይም እንደአስፈላጊነቱ ያለውን አክሲዮን እንዲሸጥ፤ እንዲሁም አዲስ አክሲዮን ማህበራትን ከሌሎች ድርጅቶች ወይም ግለሰቦች ጋር በመሆን እንዲያቋቁም ይወስናል።
5. የማህበሩን የአደጋ ተጋላጭነት እና ውስጣዊ አሰራር ለመቆጣጠር የሚያስችል የአሰራር ስርዓት ይዘረጋል።
6. የማህበሩን ስትራቴጂክ ዕቅድ፣ አመታዊ ዕቅድና በጀት ያጸድቃል፤ አፈጻጸማቸውን ይከታተላል። በየበጀት ዓመቱ የሚከፈሉ የቅርንጫፎችን ቁጥር ይወስናል።
7. የማህበሩን ዋና ሥራ አስፈጻሚ ይሾማል፤ ከስራ ያሰናብታል። ሥልጣኑንና ተግባሩን፤ የቅጥር ሁኔታውን፤ ደመወዙንና ጥቅማጥቅሞቹን ይወስናል።
8. በዋና ሥራ አስፈጻሚው የሚቀርበውን የኩባንያውን ድርጅታዊ መዋቅር፤ የሰራተኞች ደመወዝ ስኬልና ጥቅማ ጥቅም፤ ልዩ ልዩ ማኑዋሎችን፤ የሰው ኃይል ፍላጎትና ድልድል እንዲሁም የኩባንያውን ሥራ አመራር ፖሊሲና መመሪያዎችን ያጸድቃል።
9. የማህበሩ ዋና ሥራ አስፈጻሚ በሚያቀርበው የውሳኔ ሀሳብ መሠረት የማህበሩን ምክትል ዋና ሥራ አስፈጻሚ/ዎች፣ ተጠሪነታቸው ለበርዱ የሆኑ ከፍተኛ ሥራ አስፈጻሚዎችን፤ የመምሪያና የአገልግሎት ኃላፊዎችን እንዲሁም የማህበሩን ጸሐፊ ሹመት፤ ምደባና ስንብት ያፀድቃል።
10. በአያንዳንዱ የበጀት ዓመት መጨረሻ የንብረት ቆጠራ ሥራዎች በወቅቱ በማከናወን የማህበሩን የሂሳብ ሚዛን ትርፍና የኪሳራ ሂሳብ ያዘጋጃል።
11. የማህበሩን የባለአክሲዮኖች ጉባኤ ይጠራል፤ የፋይናንስ እንቅስቃሴን ያካተተ አመታዊ የስራ አፈፃፀም ሪፖርት ለጉባኤው ያቀርባል።
12. በሕግና በባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔ መሰረት የመጠበቂያ ሒሳቦችን ያቋቁማል።
13. የጠቅላላ ጉባኤ እና የበርድ ስብሰባዎች ቃለ ጉባኤ፣ የሒሳብ መዝገብ፣ የባለአክሲዮን መዝገብ፣ የዳይሬክተሮች መዝገብ እና ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ ሰነዶች እንዲያዙ ያደርጋል።
14. የዳይሬክተሮች በርድ ዕጩ ጥቆማና ምርጫ አፈፃፀም መመሪያ አዘጋጅቶ እንዲጸድቅ ለመደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ ያቀርባል።
15. የማህበሩን የውጭ አዲተሮች ሹመት እና የስራ ዋጋ እንዲፀድቅ ለመደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ ያቀርባል።
16. ገንዘብ ለመበደርና በኩባንያው ስም የብድር ስምምነቶችና ውሎችን ዋና ሥራ አስፈጻሚው እንዲፈረም ለመፍቀድ ይችላል።
17. የግዴታ ወረቀቶችን ያወጣል ከዚያም ያር የተያያዙትን ዋስትናዎች ያፀድቃል።

[Handwritten signatures and initials]

ምዕራፍ ዘጠኝ

የማህበሩ ሒሳብ

አንቀጽ 40 ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. በመድን ሥራ አዋጅ ቁጥር 746/2004 (በአዋጅ ቁጥር 1163/2012 እንደተሻሻለው) እና በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ፤ የሒሳብና የመዘገብ አያያዝን በተመለከተ የወጡ ሕጎች የደነገጉዋቸው በማህበሩ ሒሳብ አያያዝና አመዘጋገብ ላይ ተፈጻሚ ናቸው።

አንቀጽ 41 ሒሳብና ዓመታዊ ሪፖርት ዘገባ

1. የማህበሩ የበጀት ዓመት እ.ኤ.አ. ከሐምሌ 1 ቀን ጀምሮ በሚቀጥለው ዓመት ሰኔ 30 ቀን ያበቃል።
2. በእያንዳንዱ የበጀት ዓመት ማብቂያና ከላይ በተመለከተው አንቀጽ 28(11) መሰረት ለሚቀርበው ሪፖርት /ዘገባ/ የዳይሬክተሮች ቦርድ ፡-

ሀ. ዝርዝር የንብረት ቆጠራና የንብረትና የዕዳ ግምት ያዘጋጃል።

ለ. ኩባንያው በእያንዳንዱ የሒሳብ ዓመት መዝጊያ ላይ የኩባንያውን የሀብትና ዕዳ ሚዛን፤ የትርፍና ኪሳራ መግለጫ፤ በተጨማሪም ማህበሩ ባለፈው የበጀት ዓመት ኩባንያው ስላደረገው የሥራ ዕንቅስቃሴና አጠቃላይ የሥራ ይዘትና የነበሩት ጉዳዮች የሚገኙበትን ሁኔታ የሚያሳይ ዘገባ ያዘጋጃል።

ሐ. ዘገባው ስለትርፍና ኪሳራ ሒሳብ እና ስለአዳተሮች ክፍያ (የሥራ ዋጋ) ዝርዝር መረጃና እንዲሁም ስለመጠባበቂያ ገንዘብ ምደባና ስለዓመታዊ ትርፍ አደላደል ሃሳቦችን ማቅረብ አለበት።

አንቀጽ 42 ሒሳቦችንና ሪፖርት(ዘገባ) ለአዳተሮች ማቅረብ

የንብረት ቆጠራ የሒሳብ ሚዛን የትርፍና የኪሳራ ሂሳብ እና የዳይሬክተሮች ቦርድ ሪፖርት(ዘገባ) ለዓመታዊ ጠቅላላ ስብሰባ ጥሪው ከመላኩ ቢያንስ ከ40 ቀናት አስቀድሞ ለአዳተሮች ማቅረብ አለባቸው።

አንቀጽ 43 የሒሳብ ሚዛንና የትርፍና የኪሳራ ሒሳብ መግለጫ ይዘት

የሒሳብ ሚዛን የትርፍና የኪሳራ ሒሳብ መግለጫና እንዲሁም የዕዳ ክፍያና የእርጅና የዋጋ ቅነሳ ሒሳቦች መግለጫ አዘገጃጀት በኢትዮጵያ የንግድ ሕግና የመድን ሥራ አዋጅ ቁጥር 746/2004 (በአዋጅ ቁጥር 1163/2012 እንደተሻሻለው) ድንጋጌዎችንና በየጊዜው ብሔራዊ ባንክ በሚያወጣቸው መመሪያ መሰረት ተፈጻሚ ይሆናሉ።

(Handwritten signatures and initials)

ምዕራፍ አስር

ተፈላጊ ዋና ገንዘብ (ካፒታልና) መጠባበቂያ ሒሳብ ስለመያዝ

አንቀጽ 44 ሕጋዊ መጠባበቂያ ገንዘብ ስለመያዝ

1. ማህበሩ በማናቸውም ጊዜ :-

ሀ. ሕጋዊ መጠባበቂያ ሒሳብ ይኖረዋል። ይህም ዓመታዊ የትርፍ ክፍያ ድርሻ ከመገለጹ አስቀድሞ ከዓመቱ ትርፍ ላይ ታክስ ተነስቶለት ከሚቀረው የተጣራ ትርፍ ላይ አስር በመቶ(10%) ያላነሰ ገንዘብ በመቀነስ የሚጠራቀም ነው። ሕጋዊ መጠባበቂያ ሂሳቡ ከማህበሩ ዋና ገንዘብ (ካፒታል) ጋር እኩል ሲሆን ከተጣራ ትርፍ ማህበሩ በየዓመቱ ለመጠባበቂያ የሚይዘው መጠን የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት እንዲሆን ያደርጋል።

ለ. ያልተከፋፈለ ትርፍ የተያዘና ሌሎች መጠባበቂያዎች የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ይፈጸማል።

2. በመሰረቱ ሕጋዊ መጠባበቂያ ሒሳብ መቀነስ ወይም በመያዣነት መያዝ አይኖርበትም። ሆኖም የማህበሩን ዋና ገንዘብ/ካፒታል/ ከፍ ለማድረግ ዓላማ ሲባል የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የቅንሳውን ዝርዝር ሁኔታዎች እስመልክቶ አስቀድሞ በሚሰጠው ፈቃድና መመሪያ መሰረት ብቻ የማህበሩን መጠባበቂያ ሒሳብ መቀነስ ይቻላል።

3. ኩባንያው በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መመሪያ መሰረት ለእያንዳንዱ የኢንሹራንስ የውል ዓይነት የተለያዩ መጠባበቂያ ሒሳቦች መያዝ አለበት።

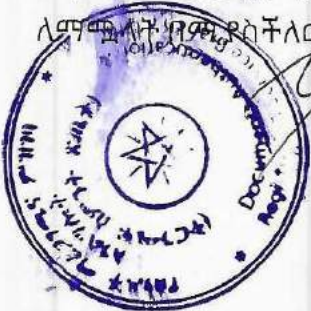
አንቀጽ 45 ልዩ መጠባበቂያ ገንዘብ.

ማህበሩ:-

1. በዳይሬክተሮች፤ በማናቸውም ሥራ አስኪያጅ/ዋና ሥራ አስፈጻሚ/ በምክትል ዋና ሥራ አስፈጻሚዎች፤ በመምሪያ ኃላፊ ወይም በማንኛውም ኃላፊ ወይም ሠራተኛ ቸልተኝነት ወይም ዕምነት ማጉደል ለሚደርስ ኪሳራ መሸፈኛ የሚሆን ልዩ መጠባበቂያ ገንዘብ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በቂ ነው ብሎ በሚያምንበት መጠን ለመያዝ ይችላል።
2. ከእንደዚህ ዓይነቱ ኪሳራ ለመዳን ሲል በዚህ ብሔራዊ ባንክ ፈቃድ ተሰጥቶ እንደዚህ ዓይነት ከመሰለ ኪሳራ የሚያድን ዋስትና በመስጠት ሥራ ላይ ከተሰማራ የመድሀን ድርጅት ዋስትና ሊገባ ይችላል።

አንቀጽ 46 መጠባበቂያዎች

ከዚህ በላይ በአንቀጽ 45 ከተደነገገው በተጨማሪ ማህበሩ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የሚጠብቀውን ለማጠቃለያ የሚያስችለው መጠን ለሚከተሉት የሚውሉ መጠባበቂያዎች ይይዛል።

Handwritten signatures and initials in blue ink.

Handwritten signatures and initials in blue ink.

1. ቢያንስ በዓመት የሚሰላ ሆኖ የአገልግሎት ዘመንን መሰረት ያደረገ የንብረት የእርጅና ዋጋ ቅነሳን፤ የተከማቸ የእርጅና ዋጋ ቅነሳንና ያልተከፈሉ ወይም ያልተሰረዙ ወይም አጠራጣሪ ዕዳዎችን ጨምሮ ለመሸፈን የሚሆን፤
2. ሥራ ለሚከፈድበትና ለተጠራቀሙ ኪሳራዎች መሸፈኛ፤
3. ከማደራጀት ወይም የንግድ ሥራ ሽያጭን ወይም የማህበሩን መልካም ስም ከማስፋፋት ከማቋቋሚያ ኮሚሽንና የአክሲዮኖችን ዋስትና ጨምሮ ለመክፈያ፤
4. በማናቸውም ሕግ መሰረት የተገቡ ግዴታዎችን በዋስትና ወይም በመያዣ ለማረጋገጥ የተሰጡ ንብረቶችን ዋጋ ለመሸፈን የሚውል ሂሳብ፤ ይህ የሚደረገው ግን ግዴታዎቹ (ተከማጅነት ያላቸው ግዴታዎች ጨምሮ) ማህበሩ ስለካፒታልና ስለመጠባበቂያ ገንዘብ የሚፈለጉበትን ሕጋዊ መለኪያዎች ማሟላትን ለማረጋገጥ ሲባል ከተደረገው ስሌት ውስጥ ያልተቃላቱ ከሆኑ እና የንብረቶቹም በዋስትና ወይም በመያዣነት መሰጠት ማህበሩ ሊያገኛቸው የማይችልበትን ውጤት አስከትሎበት የሕዝብ ዕዳዎችን እንዳይወጣ የሚያደርገው ሲሆን ነው።
5. በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በሚወጡ መመሪዎች ለሚገለጹ ጉዳዮች ወጪ መሸፈኛ።

አንቀጽ 47 የሒሳብ ሚዛን መግለጫዎችን ስለመለክ

1. የሀብትና ዕዳ ሒሳብ መግለጫ አንድ ቅጽ እንዲሁም ጉባኤው መግለጫውን ያጸደቀበት ውሳኔ ቃለጉባኤ አግባብ ያለው ክፍል የሀብትና ዕዳ ሒሳብ መግለጫው በጸደቀ በ30 ቀናት ውስጥ አግባብ ላለው የመንግስት አካል መላክ አለበት።
2. ማህበሩ በሚገባ የተፈረሙ የፋይናንስ መግለጫዎችንና ሌሎች ሪፖርቶችን፣ ለባለአክሲዮኖች የሚያቀርበውን ሪፖርት ትክክለኛ ቅጂ፣ እንዲሁም የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ ቃለጉባኤ ትክክለኛ ቅጂ በ20 የሥራ ቀናት ጊዜ ውስጥ ለኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መላክ አለበት።

ምዕራፍ አሥራ አንድ

መፍረስና ሒሳብ መጣራት

አንቀጽ 48 ለማህበሩ መፍረስ የሚያበቁ ሁኔታዎች

1. በመድን ሥራ አዋጅ ቁጥር 746/2004 (በአዋጅ ቁጥር 1163/2012 እንደተሻሻለው) እና በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ የተመለከቱት ስለኩባንያዎች መፍረስና ሒሳብ መጣራት የተደነገጉት ድንጋጌዎች በኩባንያው ላይም ተፈጻሚ ይሆናሉ።
2. ከላይ የተጠቀሰው ማህበሩን የመፍረስና ሒሳብ የመጣራት ሥልጣንና ተግባር በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በተደነገገው መሰረት ይከናወናል።
3. ከሚከተሉት ምክንያቶች ውስጥ ማናቸውም ለማህበሩ መፍረስና ሂሳብ መጣራት በቂ ይሆናል።
  - ሀ. ማህበሩን የተቋቋመበትን ዓላማ ሲፈጽም ወይም ለመፈጸም ሳይችል ሲቀር፤
  - ለ. ማህበሩ ተቆኝቶ የንግድ ማህበሩ እንዲፈረስ ሲስማሙና በቅድሚያ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክን በማስፈቀድ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ በፈቃደኝነት ማህበሩ እንዲፈረስ ሲወስን፤
  - ሐ. ማህበሩ የአስተዳደር አካላት የሌሎች በመሆኑ ምክንያት ጥቅም አለኝ በሚል ሰው ጠያቂነት የንግድ ማህበራትን የሚመዘገቡ አካል ማህበሩ እንዲፈረስ ሲወስን።

Handwritten signatures and initials in blue ink.

ሙ. የባለአክሲዮኖች ቁጥር በሕግ ከተፈቀደው በታች ሲሆን፤

ሠ. የማህበሩ መክሰር በፍርድ ቤት ሲወሰን፤

ረ. ማህበሩ የዋና ገንዘቡን ሦስት አራተኛ በቢሳራ ሲያጣና በዚህ ምክንያት የማህበሩ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ ማህበሩ እንዲፈረስ ሲወስን።

ሰ. ጥቅም አለኝ በሚል ሰው ጠያቂነት ማህበሩ እንዲፈረስ በፍርድ ቤት ሲወሰን

ምዕራፍ አሥራ ሁለት

ልዩ ልዩ ደንቦች

አንቀጽ 49 በመመሥረቻ ሰነድ ላይ የሚደረጉ ማሻሻያዎች

1. በሕግ በሌላ ሁኔታ እስካልተወሰነ ድረስ የመመስረቻ ሰነድ የሚሻሻለው በአስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ/ ስብሰባ/ ነው።

አንቀጽ 50 የማህበሩን ዋና ገንዘብ ስለማሳደግ

1. የማህበሩ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ ሳይፈቅድ የማህበሩን ዋና ገንዘብ ማሳደግ አይቻልም።
2. የማህበሩ ዋና ገንዘብ አዲስ አክሲዮኖችን በማውጣት ወይም የነባር አክሲዮኖችን ዋጋ በመጨመር ማሳደግ ይቻላል።
3. የአዲስ አክሲዮኖች ዋጋ በሚከተሉት መንገዶች ሊከፈል ይችላል።
  - ሀ. በጥሬ ገንዘብ ወይም በዓይነት፤
  - ለ. ማህበሩ ያሉበትን የመክፈያ ጊዜያቸው የደረሰ ዕዳዎች በአክሲዮን በማቻቻል፤
  - ሐ. መጠባበቂያ ወይም ማህበሩ ሊያዝባቸው የሚችሉ ሌሎች ገንዘቦችን ወደ ዋናው ገንዘብ በመጨመር፤
  - መ. የዕዳ ሰነዶችን ወደ አክሲዮን በመለወጥ፤
4. አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤው የማህበሩ ዋና ገንዘብ እንዲያደግ የሚያሳልፈው ውሳኔ በአምስት ዓመት ውስጥ ተግባራዊ መሆን አለበት።
5. የማህበሩን ዋና ገንዘብ የማሳደግ ሁኔታ በንግድ ሕግ አንቀጽ 442-461 ድረስ ባሉት ድንጋጌዎች መሰረት ይከናወናል።

አንቀጽ 51 አክሲዮን ለመግዛት መፈረምን ስለማስታወቅ

የዳይሬክተሮች ቦርድ የሚከተሉትን ማረጋገጥና በሰነድ እንዲያዙ ማድረግ አለበት።

1. አዲስ አክሲዮኖች በሙሉ ለመገዛት መፈረማቸውን፤
2. ከአክሲዮኖቹ ዋጋ መከፈል ያለበት ገንዘብ መከፈሉን፤
3. እንዲጨመር የተወሰነው የማህበሩ ዋና ገንዘብ በሙሉ መጨመሩን፤ እና
4. በተጨማሪው የማህበሩ ዋና ገንዘብ መሰረት የመመስረቻ ጽሁፍ መሻሻሉን።

Handwritten initials and signatures, including a large stylized signature and several smaller ones.

አንቀጽ 52 በዓይነት መዋጮ የዋና ገንዘብ/ካፒታል/ መጨመር(ማሳደግ)

1. የማህበሩ ዋና ገንዘብ ለማሳደግ የዓይነት መዋጮ የሚከፈል ከሆነ በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ አንቀጽ 260፣ 261 እና 262 የተደነገጉት ድንጋጌዎች እንደአግባቡ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

አንቀጽ 53 የዋና ገንዘብ/የካፒታል/ መቀነስ

1. ከኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በቅድሚያ ፈቃድ ካልተገኘ በስተቀር የማህበሩን ካፒታል መቀነስ አይቻልም።
2. የማህበሩ ዋና ገንዘብ ቅነሳ ከተደረገ በንግድ መዝገብ መመዝገብ፣ ሰፊ ስርጭት ባለው ጋዜጣና በማህበሩ ድረ-ገጽ መውጣት አለበት።
3. የማህበሩን ዋና ገንዘብ መቀነስ የሚቻለው፡-
  - 3.1 በአክሲዮኖች ላይ የተጻፈውን ዋጋ በመቀነስ ወይም
  - 3.2 ነባር አክሲዮኖችን አነስተኛ ቁጥር ባላቸው አዲስ አክሲዮኖች በመለወጥ ነው።
4. ከካፒታል ቅነሳ ጋር የተያያዘ የጠቅላላ ስብሰባ ውሳኔዎች የመድን ሥራ አዋጅ ቁጥር 746/2004 (በአዋጅ ቁጥር 1163/2012 እንደተሻሻለው) እና በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ መሰረት ይፈጸማሉ።

አንቀጽ 54 የሀብትና ዕዳ የሒሳብ መግለጫን በማስታወቂያ ስለማውጣት

1. የጸደቀው የማህበሩ የሀብትና ዕዳ ሒሳብ መግለጫ አንድ ቅጅ እንዲሁም ጉባኤው መግለጫውን ያጸደቀበት ውሳኔ ቃለጉባኤ አግባብ ያለው ክፍል የሀብትና ዕዳ ሒሳብ መግለጫው ከጸደቀ በኋላ በማህበሩ ድረ-ገጽ ላይ መውጣት አለበት።
2. ማህበሩ የሒሳብ ሚዛን፣ የትርፍና ኪሳራ መግለጫ እና የአዲተሩን መግለጫ አባሪ በማድረግ ሰፊ ስርጭት ባለው ጋዜጣ ላይ ጠቅላላ ጉባኤው በተከናወነ በሁለት ሳምንት ጊዜ ውስጥ አሳትዎ ማውጣት አለበት።

አንቀጽ 55 የማህበሩ የሥራ ዘመን

ማህበሩ ላልተወሰነ ጊዜ ተቋቁሟል።

አንቀጽ 56: ተፈጻሚ ሕግ

1. ይህ መመስረቻ ጽሑፍ በመድን ሥራ አዋጅ፣ ከኢትዮጵያ የንግድ ሕግና ከሌሎች አግባብነት ካላቸው ሕጎች ጋር በተጣጣሙ ሁኔታ ተግባራዊ ይሆናል።
2. በዚህ መመስረቻ ጽሑፍ ያልተሸፈኑ ጉዳዮች አግባብነት ባላቸው ሕጎች መሰረት ይፈጸማሉ።
3. በዚህ መመስረቻ ጽሑፍ ውስጥ በወንድ ጾታ የተገለጹት ጉዳዮች ሁሉ ለሴቶችም ያገለግላሉ። በመሆኑም ወንዶችም ሆኑ ሴቶች በማህበሩ ውስጥ ባለአክሲዮን፣ ዳይሬክተር፣ ዋና ሥራ አስፈጻሚ፣ ም/ዋና ሥራ አስፈጻሚ/፣ የመምሪያ ወይም የዋና ክፍል ኃላፊ ወይም ሠራተኛ ለመሆን የሚያስፈልገውን መስፈርት እስካሟሉ ድረስ ሊከለከሉ አይችሉም።

አንቀጽ 57: የመሸጋገሪያ ድንገጌ

ይህ በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ መሰረት የወጣው የማህበሩ መመስረቻ ጽሑፍ በስራ ላይ ከመዋሉ በፊት በነበሩት በኩባንያው መመስረቻ ጽሑፍ እና መተዳደሪያ ደንብ መሰረት በሂደት ላይ ያሉ ጉዳዮች በተጀመሩበት አግባብ ይጠናቀቃሉ።

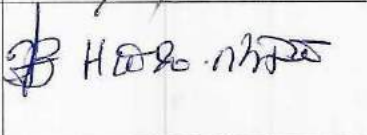
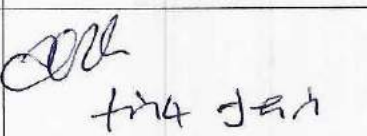
አንቀጽ 58 መመስረቻ ጽሁፍ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመስረቻ ጽሁፍ በብርሃን ኢንሹራንስ አ.ማ. ባለአክሲዮኖች አራተኛው አስቸኳይ ጉባኤ ዛሬ ታህሣሥ 13 ቀን 2016 ዓ.ም. ጻድቋል። በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ታይቶ ሲፈቀድና በሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ አጀንሲ ከተመዘገበበት ቀን ጀምሮ የፀና እና ተፈጻሚ ይሆናል።

[Handwritten signatures and initials in blue ink]

**ታህሳስ 13 ቀን 2016 ዓ.ም በተካሄደው የብርሃን ኢንፎርሬሽን አ.ማ 4ተኛ አስቸኳይ
ጠቅላላ ጉባኤ ወቅት የተገኙ ዳይሬክተሮች**

ተ.ቁ.	የዳይሬክተሮች ስም	በቦርድ ውስጥ ያለው ኃላፊነት	የዳይሬክተሩ ወይም የተወካይ ዳይሬክተሩ ፊርማ
1.	አቶ አዲሱ ደምሴ ባዬ	የቦርድ ሰብሳቢ	
2.	ዶ/ር ሳለሁ አንተነህ ተማረ	የቦርድ ም/ሰብሳቢ	
3.	አቶ ግሩም ፀጋዬ ካሳ	የቦርድ አባል	
4.	አቶ ሲቢሉ ቦጃ ገላልቻ	የቦርድ አባል	
5.	ወ/ሮ ይመናሹ ካህሁን መኮንን	የቦርድ አባል	
6.	ወ/ሮ ዘውዴ በላቸው መሸሻ	የቦርድ አባል	
7.	አቶ ተስፋ ታደሰ ፊዳ	የቦርድ አባል	
8.	ጆሽዋ ሁለገብ ኃ/የተ/የሀ/ስራ ማህበር ተወካይ/ሥራ አሰኪ ደጃ አቶ ኃይሌ ነሩ ሙራረ	የቦርድ አባል	
9.	አቶ ሀብተማርያም ገበየሁ ተገኝ	የማህበሩ ጸሃፊ	